

MŪSŲ Lietuva

Jurnal Lituanus «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR PROPRIETARIO RESPONSÁVEL
Dr. José Ferreira Carrato
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
LAIKRAŠTIS
A D R E S A S :
AV. ZELINA, 706 — C. POSTAL 371
SÃO PAULO
ATSKIRO NUMERIO KAINA
CR.\$2,00

NR: 354 (15)

SÃO PAULO — BRASIL — 1956 M. BALANDZIO MĖN. — ABRIL 14 D.

IX METAI

Dar vis tebekalbina grįžti.

Vilniuje leidžiamas rusų kalba dienraštis «Sovietskaya Litva», talpino Lietuvos (oku puotos) saugumo komisijos atsišaukimą į visus tuos piliečius, kurie dar tebesislapsto, kad pasinaudotų Rusijos vyriausybės išleistu amnestijos dekretu visiems politiniams nusikaltėliams, ir grįžtų į le galų gyvenimą. Amnestija taip pat apima visus tuos, kurie karo metu bendradarbiavo su Rusijos priešais. Taip ir karo tremtiniai, jau po ka

ro veikę prieškomunistinėse organizacijose užsienyje, gali ramiai grįžti į savo kraštą ir nebus baudžiami.

Ši žinia rodo, kad Lietuvoje dar tebėra slaptas, pagrindinis veikimas, kurio net ir žiauriausios priemonės nepajėgė sulikviduoti. Antra, komunistai nori parsivilioti karo tremtinius, kurie jiems užsienyje yra tikra rak-tis, nes iškelia viešumon visus Kremliaus diktatorių įvykdytus ir vykdomus žiaurumus.

— Rusų spauda skelbia, kad Vokietijoje yra laikoma kalėjimuose, ar koncentracijos stovyklose apie šimtas tūkstančių Rusijos piliečių, kuriems neleidžiama grįžti į savo kraštą. Vakarų Vokietijos vyriausybė į tai atsakė sekančiais: Vokietijoje kalėjime yra virš 30 Rusijos piliečių už įvairius nusikaltimus. Toks pat skaičius yra norvegių grįžti. Visi kiti laisvai gyvena. Ir tik kada jie norės grįžti į savo kilmės kraštą jiems nebus daroma jokių kliūčių. Komunistai į rusų piliečių skaičių yra įtraukę ir lietuvius.

— Spalio mėnesio pradžioje Bostono mieste šaukiamas Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Federacijos kongresas, kuris paminės Federacijos 50 metų sukaktį. Kongresui numatyta įdomi programa.

— Tarėsi Amerikos ir Kanados Pasaulio Lietuvių Bendruomenės kraštų tarybos Pasaulio Lietuvių Seimo sušaukimo reikalui. Seimas numatytas šaukti New Yorke spalio ar lapkričio mėnesį.

— Liepos mėn. Čikagoje įvyks Š. Amerikos ir Kanados lietuvių chorų dainų šventė. Programoje yra numatyti ir tautiniai šokiai. Numatoma kad Čikagon suvažiuos virš tūkstančio choristų.

— Lietuvių tautinė sąjunga Amerikoje ruošia birželio mėnesį sąskrydį Vašingtone.

Arabijos-Palestinos santykiai.

Į ten nuvykus Jungtinių Tautų Organizacijos generaliam sekretoriui Dag Hammarsk, kiek sušvelnėjo. Egipčiai atšaukė iš Palestinos «mirties savanorius», kurių ten buvo nuvykę apie 300. Jų tikslas vykdinti sabotazą nežiūrint, kad jų gyvybei grėsis pavojus.

Egiptas sutinka ieškoti taikingo susyvenimo. Vienas konkrečių egiptiečių siūlymų yra neutralaus karidoriaus pravedimas tarp Palestinos ir Egipto.

Egipto vyriausybė suintere

suota taika, nes jai reikia sutvarkyti krašto viduje pašlijusį ekonominį gyvenimą. Taip pat kraštas reikalingas skubių ekonominių reformų.

— Prancūzijos vyriausybė paleido Argelijos parlamentą tikėdama, kad pavyks aprašinti įsikarščiavusius gyventojus. Taip stengsis pagerinti pragyvenimo sąlygas ir praversti reikalingas socialines reformas. Del Argelijos eina tyli kova tarp Prancūzijos ir Arabijos tautų.

— Libano tauta, kuri yra surišta kultūriniais ryšiais su Prancūzija, pradėjo šiomis dienomis ekonominį boikotą. Nors Prancūzija skaitoma laisvių kraštu, tačiau tos laisvės savoms kolonijoms neneri pripažinti.

Protestuoja prieš Bulgani- no ir Krucevo apsilankymą Londone

Šią savaitę Anglijos vyriausybei buvo įteiktas protestas su 250 tūkstančių parašų prieš Bulgani no ir Krucevo apsilankymą Londone. Protestą žmonių pasirašytą vyriausybei įteikė konservatorių partijos atstovai.

Rašte vyriausybei prašoma kad vengtų iškilmingo Kremliaus diktatoriams priėmimo kad visuomenė negalėtų galvoti, kad vyriausybė toleruoja blogį išeinantį iš komunistinio mokslo, arba apleidžia pavergtas tautas.

Bulganino Planai

Rusijos vyriausybės ministras pirmininkas gen. Bulganin spaudos atstovams pareiškė, kad netaupys jėgų baigti šaltajam karui vizito metu Londone.

«Iš mūsų pusės - kalbėjo Bulganin - nesigailėsime pasitangų būdami Anglijoje, kad sumažinti tarptautinį įtempimą.»

«Derybos yra tikriausias kelias išrišti tarptautiniams ginčams». Bulganinas taip pat dar pareiškė, kad jo vizito galės duoti teigiamų pasekmių, jei iš abiejų pusių bus gero noro to pasiekti.

Anglijos užsienio reikalų

Balandžio mėn. 8 d. Vila Zelinoje buvo šventinamas klebonijos kertinis akmuo. Iš kairės stovi: Misijonierius kun. J. Bružikas, Lietuvos konsulas São Paulo p. Al. Polišaitis su žmonia, Al. Boguslauskas, P. Narbutis, J. Baužys, kun. klebonas P. Ragažinskas skaito kertinio akmens šventinimo aktą, svečias kun. J. Kardauskas, seselė M. Julija. Plačiau 6 pusl.

ministeris pareiškė, kad vyriausybės ministras pirmininkas prašys Kremliaus svečių kad parodytų, jog tikrai jie yra pakeitę savo politiką, konkrečiais faktais.

— Bulgani Londono laikraščiu «Times» atstovui daug kalbėjo apie taiką ir draugiškumą su visomis tautomis, bet tik «užmiršo» pasakyti, kad taika be laisvės yra neįmanoma. Kol tebestovės geležinė uždanga šimtas milijonų Centralinės ir Šiaurės gyventojų neatgaus savo laisvės, niekas netikės Bulgani no žodžiams.

BRAZILIJOJE

Federalinis parlamentas nutarė neleisti statyti Rio de Janeiro jokių federalinės vyriausybės pastatų, kadangi šioje numatoma perkelti į Goiaz estadą.

— Konstitucijos reformos komisija jau pradėjo darbą. Kol kas dar nėra apsispręsta ar palikti prezidentizimą, ar pereiti parlamentarizma. Greičiausiai bus pasilikta prie prezidentizimo. Konstitucijos projekte yra numatoma, kad būtų išrinktas prezidentas, reikės gauti absoliutinę daugumą balsų.

— Spėjama, kad neužilgo bus paskelbtas naujas salariminimo. Kainų kilimo vyriausybė nepajėgia sulaikyti.

— Brazilijos futbolo rinktinė praėjusį sekmadienį nugalėjo Portugalijos rinktinę 1x0. Gi trečiadienį su Šveicarijos rinktinė baigė lygiomis, 1x1. Ateinantį sekmadienį susitiks su Austrijos rinktinė Vienoje.

— Šiais metais Pietų Amerikoje numatoma šalta žiema. Argentinoje, prie Brazilijos rubežių, temperatūra nukrito

žemiau zero. Bijomasi Brazilijoje, kad šalnos gali pakenkti kavai.

— Gegužės mėn. 3 d. susitiks Prancūzijos ir Vokietijos užsienio reikalų ministrai. Tarsis Saaro krašto reikalais taip pat ir tarptautinės politikos klausimais pasidalins mintimis.

— Vakarų Vokietijos vyriausybė atsisakė mokėti duoklę sąjungininkų kariuomenės Vokietijoje išlaikymui. Ši duoklė siekia apie tris šimtus milijonų dolerių.

— Gegužės mėn. pradžioje manevruos naujai suorganizuota Vakarų Vokietijos kariuomenė.

— Bolševikai skelbia, kad «visa Tarybų šalis padeda statyti Kauno hidroelektrinę». Tai pačia proga į Kauną išvyko Sov. Sąjungos vietų plūta ir naujieji kolonizatoriai, kaip «nepakeičiami specialistai». Jau esą pastatyti pirmieji sandėliai, baigiama statyti lentpjūvė ir dirbtuvė. Esą iškastas daugiau kaip 20.000 kubinių m. žemės. Kauno HES adresu atėję «pirmieji vagonai iš Gorkio miesto su surinkamųjų gyvenamųjų namų bendrabučių detalėmis». Kiekviename bus 16 gyv. kambarių virtuvė ir sanitarinis kambarys. Vėliau tokių namų būsią atsiųsta daugiau. Bolševikai skelbia, kad Kauno hidroelektrinės pastatymas «įgalins sujungti visas stam-

biausias respublikos elektrines į vieną centrinę sistemą, vėliau prijungiant ją prie viešingos TSRS vakarų ekonominio rajono sistemos».

— Bolševikai skelbia centralizuosią «visą benzino tiekiamą MTS, tarybiniam ūkiams ir rajonų varieto už parybų sąjungoms». Baigiamos statyti naujos bendrojo naudojimo degalų stotys Kaune ir Alytuje. Tokios pat stotys pradėtos statyti Marijampolėje, Raseiniuose ir kitur.

— Stingant prekių, po Baltijos kraštus, o šiuo metu į Lietuvą siunčiamas «traukinys - universalinė parduotuvė». Sastate 16 vagonų, kurie esą paversti «į specializuotas parduotuves». Šis «traukinys - parduotuvė» turi aptarnauti taip pat Vilniaus ir Kaliningrado apygardų geležinkelio stotis.

— Architektų namuose architektų sąjunga buvo suruošusi diskusijas, skirtas Vilniaus senamiesčio atstatymo ir užstatymo klausimams svarstyti. Pranešėjas — Vilniaus miesto vyr. architektas Mikučianis plačiai nušvietė senamiesčio rekonstrukcijos planus, be kita ko, pažymėdamas, kad jau 1959-1958 m. senamiesčio gyvenamųjų namų remontui, komunaliniams įrengimams ir kitiems darbams numatyta išleisti 20 mil. rublių. Kartu bus restauruojama visa eilė senamiestyje esančių architektūros paminklų.

— Rio de Janeiro uosto darbininkai streikuos jei jų reikalavimas pakelti atlyginimą nebus patenkintas.

— Amerikos karo laivyno sekretorius James H. Smith praneša kad pirmas dirbtinis žemės satelitas bus paleistas 1958 metų pradžioje.

— Ispanijoje mirė generolas Moscardo, kuris Ispanijos civilinio karo metu gynė Alcasar de Toledo. Mirė staiga, eidamas 78 metus. Gen. Moscardo paskutinio karo metu yra buvęs Lietuvoje. Jis vadovavo mėlynajai ispanų divizijai prieš bolševikus.

Alkazaro tvirtovė buvo apsupta 72 dienas Generolas su mažu kareivių skaičiumi ją tikrai didvyriškai gynė. Legalistai apsupę Alkazarą grąšino sušaudymo sūnaus, jeigu nepasiduosias. Moscardo atsisakė įteikti tvirtovę. Respublikonai sūnų sušaudė. Kitas sūnus taipgi žuvo karo metu.

Brangiajai kolegei p. ANTANINAI GUDAVIČIENEI su šeima, tragiškai netekusiai sūnaus Ažuolo Narcizo, liūdesio valandoje reiškiamo nuširdžią užuojautą.

Lietuviškos Mokyklos Mokytojų Taryba

Kaip renkamos žinios apie Lietuvą ir tremtinius Sibire

(E) Pastaruoju laiku yra į Vokietiją grįžę keli tūkstančiai karo belaisvių ir civilių internutuotųjų, kurių dalis yra gyvenę ar bent susitikę įvairiose darbo vergų stovyklose ir mūsų tautiečius. Šie žmonės suteikė vertingų žinių apie nuteistuosius ir prievartą Sibire įkurdintuosius mūsų tautiečius, taip pat apie bendrąsias nuotaikas ir padėtį Sov. Sąjungoje, kuriomis buvo galima pasitikslinti ir papildyti jau iš ankščiau turimus duomenis.

Kita į Vakarus atvykusių žmonių rūšis suteikė didžiai vertingų žinių apie padėtį Lietuvoje, nes jie yra kaip tik iš jos atvykę. Pastaruoju metu iš Klaipėdos krašto į Vak. Vokietiją yra atvykęs jau per 20 šeimų. Laisvuosius Vakarus yra pasiekusi ir viena mūsų tautietė iš kitos Lietuvos dalies. Jų suteiktieji duomenys dar geriau nušviečia buitį pavergtojoje tėvynėje.

Tačiau įdomios ne tik pačios žinios, bet ir jų atsivežtieji daiktai. Tokių daiktų nėra daug, bet ir tie patys būdingai pavaizduoja sovietinę tikrovę. Kadangi atvykusieji su jais nenori skirtis, tai tenka juos fotografuoti etc. Tokiu būdu teko apklausinėti kelis šimtus žmonių. Iki šiol yra pavykę kai kurioms šeimoms suteikti tikslių duomenų apie jų artimuosius: vaikus, tėvus, šeimos narius ir kitus gimines. Kai kas yra gavę tikslus adresus arba bent žinių, kaip gyvena jų artimieji už geležinės uždangos. Inf. Tarnyba turi kasdien atsiliepti į visą eilę paklausimų, gaunamų iš įvairių vietovių, ir stengiasi kiek galėdama mūsų tautiečiams padėti.

Iki šiol Eltoje skelbiami tik tie duomenys, kurie palikusiems už geležinės uždangos nepakenktų. Kita medžiagos dalis bus galima paskelbti vėliau, atėjus tinkamam laikui - visuomenei su ja supažindinti. Čia duodama dalies suvestinių žinių santrauka, kuria paruošė vienas iš mūsų žinių

rinkėjų.

Smulkesnės ir stambesnės vietovės, kuriose apgyvendinti lietuviai, yra šios: Abest, Altai, Ačinsk, Bagačansk, Inta, Irkutsk, Jarcova, Jakutsk, Abakan, Kamčatka, Karaganda, Kazačinsk, Kingir, Kolyma, Krasnojarsk, Liesozavod, Mamotov, Matygin, Molačica, Mordovija, Nasilsk, Norilsk, Novo Čerkask, Novo Sibirsk, Omsk, Pečiora, Perebory, Potma, Razdoloje, Snašisk, Spassk, Solikamsk, Tasvesk, Taišet, Uchta, Udereisk, Vologodsk, Vorkuta.

Kai kurios iš jų yra ir prievartojamo darbo stovyklos, kaip pvz. Inta, Kolyma, Mordovija, Potma, Norilsk, Solikamsk, Taišet, Vorkuta, o kai kurios - vien «privalomos gyvenvietės».

Stovyklos - pagal jose reikimo sunkumą bei griežtumą - skirstomos į kelias rūšis. Jos yra aptvertos dažniausiai spygliuotomis ir aukšta įtampa įelektrintomis vielomis, saugojamos ginkluotų sargybinių su šunimis. Iš iki šiol žinomu prievartojamo darbo stovyklų Norilsk, Mordovija, Vorkuta ir Inta bus bene didžiausios visoje Sovietų Sąjungoje.

Vorkutoje turėtų būti per kelias dešimtis stovyklų, o kelis tūkstančius asmenų kiek vienoje. Čia lietuvių kalinių su prievartojamai apgyvendintais Vorkutos apylinkėje turėtų būti apie 25.000 asmenų.

Yra reiškinų, rodančių, jog dabartinės prievartojamo dar

bo stovyklos gali būti panaikintos, paleistieji privalomai būtų apgyvendinti nurodytose vietose, kur turės dirbti jiems paskirtą darbą, kaip kad iki šiol su paleistais būdavo, gaus atlyginimą ir turės «iš savęs» pragyventi. Gi bausmių neatlikę kaliniai bene bus sukilnoti kur nors kitur.

Lietuvių Sovietų Sąjungoje visur pilna - kalėjimuose, peleinamosiose ir nuolatinėse prievartojamo darbo stovyk

lose ir prievartojamai apgyvendintose vietovėse.

Kai kuriose stovyklose pušę sudaro pabaltiečiai vyrai ir moterys. Iš pabaltiečių daugiausia yra lietuvių. Savo skaičiumi juos prašoka tik ukrainiečiai.

Lietuviai, laikomi Sovietų Sąjungoje, skirstytini į šias kategorijas: kaliniai, paleistieji ir tremtiniai.

Kalniais laikytini tie, kurie nubausti prievartojamaisiais dar

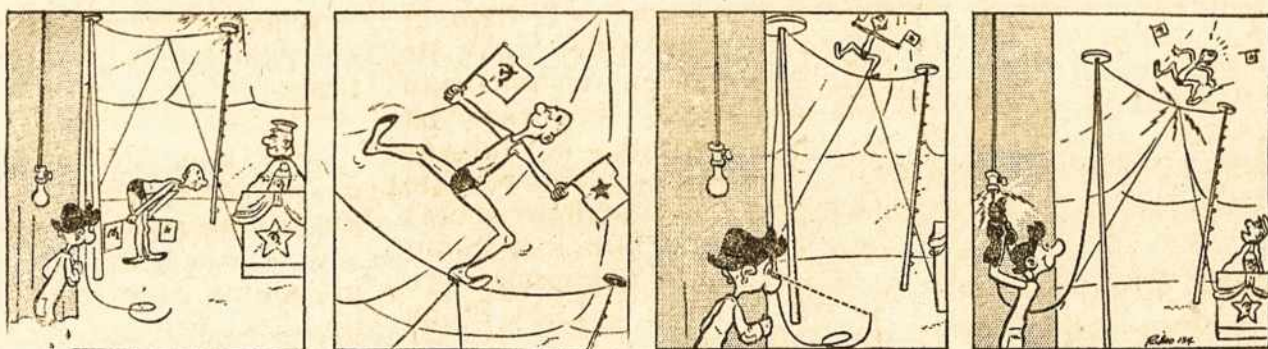
Vidudienis.

Viduryš dienos... Erdvybe!
Aukštis, kloniai - vien ugnis...
Linksmas kelias į aukštybę,
Kur auksinis švyturys!

Karštą dangų - jauną širdį
Globia tylinti žydra...
Kiekviena lemtis težydi!
Žodžio dydis, jo kaitra!

Ar pirmų šešėlių gaudis
Mus pavojumi palies,-
Mes be bando, skaistus drauge,
Lauksim laiko paslapties...

Ar lankoj vėjelis blaškos...
Vien ramunės, tu - bitis,-
Tad tebuna žemės naštos
Nekarti tau paskirtis...

Ivano rojus.

Kataliku Bažnyčia okupuotoje Lietuvoje.

JONAS AISTIS.

(t a s a)

Visi pavyzdžiai turėjo tikslą parodyti, kad Lietuvoje tikėjimas yra gyvas, kad Bažnyčia desperatiškai kovoja dėl pačios gyvybės. Mus pasiekiančios neoficialios žinios yra labai ir labai prieštaraujantios. Vienos per daug optimistiškos, kitos per daug pesimiškos. Gidėjau, kad vienas italas jėzuitas vienoje šios aures prievartojamųjų darbų stovykloje sutikęs būrelį (ar būrį) paauglių, demonstratyviai besimeldžiančių, ir kad tai būtų išstremta viena klasė lietuvių. Ta naujiena galėjo būti iš trečių ar ketvirtų lūpų. Po poros savaitių, girdėjau tą patį faktą, paremtą tuo pačiu šaltiniu, bet jau taikomą visam Lietuvos janimui.

«Drauge» (1955 XI-17) rašoma: «Religija, bent oficialiai, nėra persekiojama (!). J. A.). Kunigai labai sumažėjo. Išli

ko tik tokie, kurie mišų metu paskaito tik evangeliją ir pasako grynai religinio turinio pamokslą. Gatvėje kunigai vaikšto tik civiliai apsirengę.

Neuždarytosios bažnyčios stebėtinai gausiai tikinčiųjų lankomos Teigiama, jog ir žmonių aukos bažnyčių išlaidai yra tikrai nuosirdžios ir nemažos. Be abejo, užimantieji kiek aukštesnes vietas tarnybas bažnyčioje vykti (anksčiau bažnyčioje eidavo, berods, J. A.) vengia.»

Atrodo, kad pasakotojas nėra nei katalikas, nei lietuvis. Tai paliudija jau patys stiliaus papuošalai: «teigiama», «be abejo». Na ir ko vertas tasai pasakymas «stebėtinai gausiai lankomos». Panašiai rašė dienraštis The New York Times (1955-IX-19): «Maskvos sinagoga apgulita. Maskva, rugsėjo 18 (UP) Daugiau kaip 2000 tikinčiųjų šiandien susibūrė Maskvos centrinėje siva

gogoje pamaldoms, skirtoms žydų Naujuosius Metus atšventi. Daug šimtų meldėsi aplinkiniuose soduose. Maskvos žydų bendruomenės vadai sako, kad dabar yra apie 300,000 žydų Maskvoje kurių apie 12,000 savo tikėjimą praktikuoja».

Ką visa ta korespondencija pasako, nei daugiau, nei mažiau, kad tikintieji tesudaro tik keturis nuosimčius. Tie nuosimčiai būtų dar liūdnesni, jei Maskvoje būtų tik ta viena sinagoga. Tačiau, pasakius straipsnelio antraštę, atrodo, kad žydų tikėjimas Maskvoje klesti. Gi iš tikrųjų, jis daugiau negu skursta, visiškai merdi...

MORALINIO PAKRIKIMO APRAIŠKOS

Nebūtume linkę būti dideli pesimistai. Sodžius, atrodo, iki šiol dar nebūs giliai pažeistas. Bet reikia susilaikyti nuo bet kokių spekuliacijų skaičiais bei nuosimčiais. Reikėtų susilaikyti taip pat ir nuo vieno kito atskiro reiškinio ar įvykio taikymo visam kraštui. Mes linkę užmiršti, kad per Lietuvą du kartu

praėjo karo veiksmai, kad kraštas pergyvena trečią okupaciją, kad pasikeitė socialinė tvarka ir pati buitis. Mes užmirštame, kad karo nelaimės netaiso tautų moralės, o žeidžia. Tą patį galima pasakyti ir apie svetimas okupacijas. Jos taip pat nekelti žmonių moralės. Alkoholizmas, buitinis pakrikimas, bendro meninis nesolidarumas tokiose sąlygose daugiau plinta.

Štai imkime tokį pavyzdį. Iš 52 «Tiesoje» 1954 m. tilpusių Vilniaus miesto ištuokos bylų (divorsų) dvidešimt trys tenka lietuviams (trys jų tarpe yra mišrios poros: lietuvių su lenke, lietuvių su žydu ir rusės su lietuviu) Iš bendro skaičiaus atėmus septynias divorsuojančias žyų poras, kur skyrybos nėra naujiena lietuvių ir rusų porų santykis tampa beveik lygus: 23 lietuvių poros ir 22 - rusų. Žinoma, toli gražu ne visos Vilniaus miesto skyrybų bylos skelbiamos «Tiesoje». Be to, mes nežinome, koks yra lietuvių gyventojų procentas Vilniaus mieste. Vilniaus miestas nėra būdingas matas visai Lietuvai, nes Lietuva ir dabar dar yra pasilikęs žė-

se. Gražinantieji pasako tik, kur jiems teko sutikti juos, kurie buvo tardomi daugiausia ir kurie tardymo metu buvo mušami ar kitaip kankinami tiek fiziškai, tiek ir dvasiškai. Pastarose yra daugiausia jaunimo, apkaltinto parizanine veikla bei nedraugiškumu Sovietų Sąjungai. Yra vyrų ir moterų. Bet pastarųjų mažiau.

Jaunimo daugiausia atgabendavo 1947-1953 metais. Kartais atgabendavo ištisas mokinių klases.

Visi jie nubausti arba mirtieš bausme, kuri buvo pakeista 25 m. priverčiamu darbu arba tik priverčiamu 5-10-15-20-25 ir ilgesniam laikui - 25 plus 5 bei kelis kartus po 25.

Neretai juos kilnoja iš vienos stovyklos į kitą. Pvz. savo metu iš Abezo ir Vorkutos stovyklų ietuvaitės buvo perkeltos į Karagandą ir kitur.

Paleistųjų grupei priskirti ne atlikusieji bausmes bei dėl kitų priežasčių - amnestijų ir pan iš prievartojamųjų darbų paleistieji. 1955 m. rudens amnestija negalės pasinaudoti tie lietuviai, kuriems, be bendradarbiavimo su vokiečiais, buvo primesti ir kiti apkaltinimai. Jų yra dviejų rūšių - su teise grįžti Lietuvon ir be tokios teisės. Prie pirmosios kategorijos priklauso visi tie, kurių nubaudo sprendimuose buvo įrašyta prievartojamo darbo bausmės su ištrėmimu. Be to, neleidžiama grįžti ir tiems, kuriuos stovyklos administracija įtaria esant pavojingus saugumui ir kurie dėl savo šeimos nario ar narių, suimtų ir nubaustu, buvo ištrėmti, nors atlikęs bausmę nubaustasis ir turi teisę grįžti Lietuvon.

Kai kurie iš prievartojamo darbo stovyklų paleistieji be teisės grįžti Lietuvon buvo apgyvendinami Karagandos, Krasnojarsko ir kitose vietovėse. Vėliau imta kurdinti juos ir pačių darbo stovyklų apylinkėse.

Ne visi pasinaudoja teise grįžti Lietuvon. Negrįžta tie kurių namiškiai yra ištrėmti Sovietų Sąjungon arba kurie bijo tenai dar didesnio skurdo. Lietuva jau visiškai nus

(pabaiga 3 pusl.)

mės ūkio kraštas. Bet ir tai turint galvoje, divorsų skaičius, palyginus šiuos laikus su repriklausomybės laikais yra labai aukštas.

Namivės degtinės gaminimas yra viena didžiausių moralinių nelaimių. Okupantai tai laiko buržuazine liekana ir tai dažnai sieja su dvasininkais ir Bažnyčia (a laidai bažnytinės apeigos), bet šian dien visame krašte degtinda rystė yra gal dar labiau paplitusi negu vokiečių okupacijos laikais ir tikrai daugiau negu laisvės laikais.

Nors okupantai su girtavimu ir buitiniu pakrikimu oficialiai kovoja, bet dažnai, priimdami girtavimą kaip neišvengiamąjį blogį, į tai žiūri pro pirštus, nes tai bene bus vienintelis partinių ir tarybinių kadru verbavimo būdas. Yra beveik taisyklė, kad komjaunimo organų vadovai patenka patvirke ir jau girtaujanti jaunuoliai. Dažnai spauda pasigiria tarybinių įstatymų pažangumu dar ir dėl to, kad jie nedaro girtam, kaip buržuaziniai įstatymai, palengvinančių aplinkybių, ir kad jie vienodu griežtumu baudžia blaivų ir girtų.

(pabaiga iš 2 pusl.)

kurdinta. Daugelis kalinių ir tremtinių iš Sovietų Sąjungos savo Lietuvoje pasilikusiems siūnčia pinigų ir maisto. Kai kurie jei ir gauna dar iš Lietuvos siuntinių, tai jie prasti. Seniau buvo turtingesni, Pasitaiko ir tokių, kurie nuvyksta Lietuvon, pasiima savo kitus šeimos narius ir grįžta vėl atgal. Bet jei Lietuva būtų laisva - grįžtų visi, bent neteko sutikti tokio, kuris ne norėtų į Lietuvą grįžti. Leisti jų grįžti kategorijai priklausą invalidai tegali vykti namo tik, tada, kai yra juos tenai kam išlaikyti bei prižiūrėti.

Prie tremtinių pirmoje eilėje priskirtini visi tie, kurie buvo tremiami su šeimomis ir dažniausiai masiškai. Jie ištremiti neribotam laikui.

Iš Lietuvos labai daug ištrėmė 1941, 1945, 1946 ir 1947 m.m. Vėliau kad ir buvo tremimų, bet mažesne apimtimi. Trėmė į visas Sibiro sritis. Neretai nutremdavo į visai neapgyventas vietas, kur patys turėdavo statyti sau palapines ar kitaip susitvarkyti. Trėmimo metu šeimos būdavo perskiriamos, nors ne visų. Bene visi bus buvę nubauti priverčiamąjį darbo bausme.

Vargas su gyvenamosiomis patalpomis ir apgyventose vietovėse kaliniai suvaryti po kelias dešimtis į vieną nepertvertą baraką, paleistieji ir tremtiniai turi samdytis pas privacius arba statytis patys, nes valdinių. Samdant tenka brangiai mokėti. Pvz Matygius už kambarį 2x2,40 mokama iki 100 rublių į mėnesį nuomos. Nuomoja ir statosi arba pavieniai, arba susidėję.

Judėjimas suvaržytas. Išvykti iš savo rajono į kitą ilgesniam laikui reikalingas vietos komendantūros leidimas. Gi persikelti kitur gyventi teduoda tokį tik Maskva. Pastaroji lengvai duoda sueiti šeimoms. Tremtiniai per nustatytą laiką turi registruotis vietos MVD.

Jarcove apgyvendinti buvę kaliniai latviai privalėjo daryti tai kas mėnesi, o lietuviai kas 15 dienų. Be to pirmieji nuo 1955 m. kovo mėn. turi teisę laisvai išvykti į kitas Krasnojarsko vietas, kai lietuviams tokia teisė ten nėra suteikta.

Darbų rūšys visiems labai įvairios: miško, anglies ir įvairių metalų kasimas, kelių

tiesimo, statybos, pramonės, žemės ūkio - kolchozuose ir sovchozuose ir kiti.

Miško darbai dirbami ypač Jarcove, Košvalo, Nasi ko, Pečioro, Taišeto ir Vologodsko vietovėse.

Mamotove yra didžiausia medžio pramonė visame Sibire.

Intoje ir Vorkutoje daugiau sia anglies kasyklos, o Koly-moj - visokių metalų žaliavos.

Darbo laikas savo metu buvo iki 12 val. Vėliau vis mažintas. Nuo 1954 m. jis yra 8 val.

Darbo normos nustatytos visoms darbo rūšims. Jos vienodos vyrams ir moterims, yra didelės ir dažniausiai per darbo laiką neatliekamos. Kadangi darbo normos yra vienodos tiek vyrams, tiek moterims, tai pastarosios sunkiau dirba už vyrus.

Kaliniai suskirstyti į darbo kategorijas. Tokiam skirstymui matas yra jų sveikatingumas. Kiekvienai kategorijai pritaiko ir atitinkamas darbo normas. Jų suskirstymą daro tam tikra komisija, dažniausiai kas pusę metų.

Aprūpinimas bei atlyginimas yra menkas. Visą jį gauna tik kaliniai. Bet maisto iki 1947 m. jiems teduodavo tik po 250 g. duonos į parą. Nedaug ir kitų dalykų. Vėliau vis didinta. Bet kokybė ta pati - be riebalų. Todėl jie visada būdavo ir dar yra nedavalgę.

(B. D.)

Pavasaris Lietuvoj.

SÃO PAULO LIETUVIŲ RADIO PUSVALANDŽIO, transliuojamo per radio Nove de Julho stotį, parėmimui Vila Anastacio lietuvių kolo nijos aukų lapas.

Po du šimtu kruzeirų aukojo: Adelė Žarkauskienė, Kazys Valiulis, Juozas Zamanskis.

Po Cr \$ 100,00: Stasys Kubiliūnas, Pranas Ingaunis, Juozas Polikaitis, Jonas Mažeika, Martynas Zinevičius, Jonas Dziugelis, Antanas Tamašauskas, Antanas Savukynas, Bronius Ražiukas, Petras Lašas, Vladas Izokaitis, Karolis Stucka, Vytautas Dunikas, Jadvyga Lonano, Vincas Patinskas, Juozas Adulis, Pranas Žambas, Petras Lašas (tėvas), Teofilė Skrok.

Po Cr \$ 50,00: Ignas Andriuškevičius, Juozas Maziliauskas, Martynas Grišius, Anelė Kučinskienė, Bronius Maziliauskas, Juozas Šiaučiuolis, Vytautas Trumpis, Amelia Sarnauskas Cr \$ 30,00 Kazys Narevičius.

Juozinių proga aukojo po 500,00 kruzeirų šie Juozai: Baužys, Lukoševičius. Čiuvinas, Matelionis. Cr \$ 300,00 Januškis

Kazimierinių proga Kazimieras Ambrozevičius paaukojo Cr \$ 400,00 Bronius Raiskas Cr \$ 50,00.

Visiems parėmusiems Lietuvos Radijo pusvalandį tariame nuoširdų lietuvišką ačiū.

Lietuvių Radio Pusvalandžio Vadovybė

Vasara ateis.

Kotryna Grigaitytė

Rausvas vandenėlis
Liejas iš krantų.
Sakyk, Nemunėli,
Sakyk, ar tai Tu?

Ir žalia pušėlė,
Rodos, nebe ta,
Ašarom pasrūvus
Mus šalis gimta.

Nepamiršk, sesute,
Skambančios dainos.
Pilki veversėliai
Gieda visados.

Kai sustingus žemė
Tūno po ledu,
Gieda veversėliai
Alkanu balsu.

Nusileidus saulė
Kelias rytmečiais.
Iš už šimto mylių
Vasara ateis.

Lietuviai radijo klausytojai prašomi pareikšti savo nuomonę, pageidavimus dėl radio programos. Žinant klausytojų pageidavimus, bus lengviau programos rengė joms orientuotis ir prisitaikinti prie klausytojų. Laiškus siųsti šiuo adresu: Lietuvos Radio Pusvalandžiui, caixa postal 4118, São Paulo. Adresas pasikeitė sąryšyje su išvykimu misijonieriaus Tėvo J. Bružiko. Vieton jo, prieš Radio Nove de Julho vadovybę už lietuvišką programą atsako kun. P. Ragažinskas. Programos komisija stengiasi programą tobulinti, įvairinti, kad klausytojai kiekvieną sekmadienį galėtų išgirsti ką nors naujo. Lietuviai, neužmirškite kiekvieną sekmadienį 14 val. pasukti radio į Radio Nove de Julho, 540 kilo ciklą ir 25 metrų trumpomis bangomis. Klausykitės ir mums parašykite savo išpuodžius.

P A D Ė K A.

Giliai ir nuoširdžią padėką reiškia visiems bent kokiū būdu prisidėjusiems prie LSB vakaro-baliaus, įvykusio š/m. balandžio mėn. 7 d. pasisekimo.

Pirmoje eilėje dėkoju Garbės svečiams p. Konsului A. Polišačiui, kun. Tėvui J. Bružikui S. J. ir klebonui Kun. P. Ragažinskiui, kurie savo atsilankymu pagerbė LSB vakarą.

Nepaprastai esu sujaudintas, matydamas, kaip kas kart vis labiau, kaip Sąjungos nariai, taip ir visuomenė pradeda suprasti LSB pastangas be dirbant lietuvišką švietimo ir kultūros darbą. Visuomenės paramą LSB mato iš jos gausaus atsilankymo į S gos parengimus, nes į šį parengimą atsilankė virš 300 svečių, kurių tarpe matėsi svečių net iš tolimų provincijos miestų. Tai yra retas atsitikimas mūsų.

(pabaiga 6 pusl.)

Tuo būdu patį dirva katalikybei Lietuvoje jau nėra patogi. Be josios, yra atvira, organizuota kova su Bažnyčia, kurią čia pasistengsime detaliau paanalizuoti.

KOMUNISTŲ PASTANGOS LAIMĖTI JAUNIMĄ

Lietuvos KP aktyvas palyginu nėra didelis: 27,476 nariai ir 9.224 kandidatai, viso: 36,693 (1954-1-1). Bet reikia manyti, kad netrukus KP narių skaičius pradės smarkiai kilti, nes komjaunimo organizacija yra beveik tris kartus gausesnė Lietuvos LKJS tuo pačiu metu turėjo 99,694 narius. Nors iš komjaunimo eilių, laikui atėjus, daug nutrupa, bet, ir trečdaliui atkritus partijos eilės netrukus turės padvigubėti. Vienas yra džiuginantis dalykas, kad KP ir LKJS eilės kaime labai skystos. LKP CK sekretorius Šumauskas pasigyrė (1954. VIII-1)

kad kaimo vietovėse (į tą skaičių įeina kaimo šviesuomenė ir Motorų - Tratorių Stočių (MTS) personalas) KP narių ir kandidatų yra daugiau kaip 5.000 ir apie 13.000 komjaunimo. Komjaunimas dideli vaidmenį vaidina ne tik mokyklose, bet ir pramonės bei žemės ūkio gamyboje. Tiek partijos, tiek komjaunimo eilėse tuščia būtų ieškoti aktyvių tikinčiųjų. Jei ir su tinkamas vienas, tai retos išimtys. Priešingai, tai yra didžiausioji griaunamoji jėga. Tarybinis aktyvas (valdininkai) yra daugiau tik įrankis, nors tarybinis aparatas sudarytas iš partinio aktyvo, ypač vadovaujanti postai yra partijos narių rankose. Partija diktuoja ir tvarko viską.

Partijos planuose, atrodo, nutarta didžiausią dėmesį skirti jaunimo auklėjimui. Partija į jaunimo auklėjimą yra sudėjusi visas viltis. Dėlto ir iškyla svarbumas atskyrimo

Bažnyčios nuo mokyklos. Tais atskyrimas, kaip jau minėjome partijai yra labai svarbus, ir dėl'o bet koks sąlytis su Bažnyčia ar dvasininkais yra griežtai draudžiamas. Siekiama visiškos izoliacijos, bent netarpiškos. Prieš elgiantis auklėjimas prasideda nuo lopšio. Mykolas Sluckis tuo atžvilgiu labai mažai klysta kai tvirtina, jog «net prieš mokykliniai» žino, kad kuni gerai išnaudotojai». Kaip tasai kūdikių auklėjimas vyksta būtų platu aiškinti, bet komunizmas visų rimtumu žiūri į naujo žmogaus išauklėjimą. Nuo pat lopšio pratina vaiką kolektyviniame gyvenime ir vaikų lopšeliuose, kurių «tėvų patogumai» yra net tokių, kur kūdikius namo parsineša tik sekmdieniai, o visą savaitę jie pratinami skirti «plėšrius» žveris nuo «taikių» padarų. Tokie lopšeliai tik retas dar reiškinys Lietuvoje, ir veikia atrodo, dar tik Vilniuje.

Bet tikras ir sistemingas vaikų auklėjimas prasideda pionierių amžiuje. Pionierių organizacija yra labai panaši skautams. Ji Lietuvoje, anot Bolšaja Sovietskaja Enciklopedija, apima 164.828 vaikus. Tai mokyklinio amžiaus vaikai. Jie aprūpinti vaikų namų tinklu, vasarinėmis stovyklomis, turi savo organą Lietuvos pionierių ir savo žurnalą «Žvaigždutė». Tai viena iš stambiausių organizacijų Tarybų Lietuvoje. Jai neužsileidžia tik profesinės sąjungos ir sporto bei saviveikos draugijos. Apie pusę pradinė septynmečių mokyklų vaikų priklauso pionierių organizacijai. Tai nėra priverstinė organizacija, nors savanoriškumo dėsnis dažnai pažeidžiamas. Bet ir be prievartos ši organizacija gali būti gausi. Tik pionieriai gali naudoti partinių ir tarybinių organų paramą ir privilegijomis. Tik pionieriai gali organizuo

ti stovyklas, iškylas, keliones ir kita. Tik pionieriai gali naudotis sporto įrankiais ir aikštelėmis. Tik pionieriai gali gauti patogiomis sąlygomis mairškinėlius ir tą patį raudoną kaklaraištį, o tarybinė tvarkoji skurdžiausias skudurėlis turi neįkainojamą vertę.

Pionieriai gyvena ta diena jie neskiria pelo nuo grūdo. O jiems visi iš visų pusių visą laiką kala, kad tik tarybinė valstybė rūpinasi vaikais kitur vaikais skriaudžiamais, laikomi tamsybėse, gyvena lankynėse, maitinasi pašalvynuose ir t.t. Tarybinė vyriausybė padovanojo prie Juodosios jūros kurortą Artek, kur ilgesnį laiką vieši tautų draugystės dvasioje viso «demokratinio» pasaulio vaikai. Pionieriai, aišku, nežino, kad jie ten pakliūva tik dėl vienos dorybės, tik dėl vieno nuopelno, būtent - gero rusų kalbos mokymosi.

(B. D.)

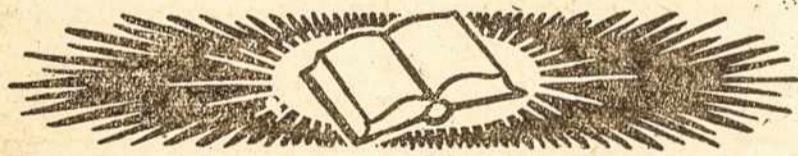

LIEUVIŠKOS MOKYKLOS MOKINIAI PRAEJUSIAIS MOKSLO METAIS GAVĘ PREMIJAS

Iš kairės dešinėn pirmoje eilėje - Aloyzas Faria (už pažangą), Leonardas Karašauskas (už pažangą), Gilbertas Dargėvičius (už uolų lankymą), Antanas Bertaska (už uolų lankymą), Rimgaudas Jūraitis (už uolų lankymą), Ričardas Tijūnelis (už lankymą ir mokymąsi), Ademaras Lapienis (už lankymą, nepraleidęs nė vienos pamokos ir pažangą), antroje eilėje - Lucija Šukytė (už mokymąsi), Birutė Čemarkaitė (už mokymąsi), Asta Vinkšnaitytė (už lankymą ir mokymąsi), Irena Buevičiūtė (už pažangą), Žanetė Aleksandravičiūtė (už lankymą ir pažangą), Julija Kraujalytė (už lankymą nepraleidęs nė vienos pamokos, ir mokymąsi), Ona Laskauskaitė (už lankymą ir pažangą), trečioje - Aldutė Bogušauskaitė (už pažangą), Gražina Valeikaitė (už lankymą), Emilija Baraškaite (už mokymąsi), Irena Saulevičiūtė (už lankymą), Tania Mačiulytė (už lankymą ir pažangą), Marija Butrimavičiūtė (už mokymąsi), Paskutinėje eilėje - Albertas Tijūnelis (už lankymą ir pažangą), Brunas Baranauskas (už lankymą, nepraleidęs nė vienos pamokos, ir mokymąsi), Alfonsas Šlivincas (už lankymą ir mokymąsi), Anupras Kinduris (už pažangą), Amanas Petrovas (už pažangą), Pranas Satkūnas (už lankymą ir mokymąsi), Renatas Pavilionis (už pažangą).

Be to gavo premijas, bet nėra nuotraukoje: Lucija Adamavičiūtė, Petras Makuška, Rožė Kraujalytė, Laimutis Dovydatis, Zaretė Pociūtė, Paulius Papić, Vanda Milerytė, Nijolė Vinkšnaitė, Robertas Vaškevičius, Martynas Žilinskas, Lucija Juodelytė iš kitų mokyklų gavo premijas, Kazimieras Taleikis, Rožė Tūbelytė, Kučinskaitė (Moinho Velho), Gražina Kūbilitė, Leonas Mečkauskas, Sofija Polikaitytė (Anastazija). Jei gausime jų nuotraukas, talpinsime vėliau.

Už gerą lankymąsi premijuoti buvo mokiniai, kurie nepraleido daugiau, kaip tris pamokas, už mokslą pirmieji klausė mokiniai, už pažangą, kurie padarė pažangą lietuvių kalboje žodžiu ar rašyboje.

MIKUTIS.

Mikutis buvo negražus, mažutis, kuprotas vaikelis. Jis tai žinojo; žinojo dėl to, kad šiuokštieji žmonės jam tiesiog į akis pasakydavo. Gatvėje susitikę Mikutį jie nepraeina tyliai pro šalį, vis reikia kas pasakyti, kas prikišti. Mikutis visados eidavo skubiai, kad mažiau žmonės jį matytų. Jis labai norėjo, kad jo nepastebėtų, ar bent baisu apie jį nekalbėtų.

- Petruk, Petruk, žiūrėk, koks čia kupriukas! - tarė didokas berniukas, apdrisku siais marškiniais, truktelėjęs draugą už rankovės, ir abudu padaužos apstojo Mikutį. - Tai koks! Vos paeina. Irgi žmogysta! - žiūrėk kaip tikras žmogus ir knygas nešasi. Tur būt, iš mokyklos grįžta.

- Vargšas vaikinai! Tai mat, kokia kuprelė! Dievulė liau, kaip gaila vaikelio! Širdį plyšta jį žiūrint, - garbsčiojo aimanavo bebėlė praeidama pro šalį.

Mikutis visa girdėjo. Skausmas jo širdelę suspaudė, ir jis pasispyrė dar greičiau eiti - skubinosi juos pralenkti.

Tuo pačiu metu antroje gatvės pusėje, dideliuose naruose, paleido mokinius. Nusisėdėję mokiniai visų būrių pasileido vėtyti Mikutį. Pasiviję ėmė pešioti, akmenimis laidė, knygas ištraukė, tyčiojosi.

- Oi, oi, koks kuprius!.. el geta!.. Žiūrėkit, koks jis juokingas! - kankino vargšą vaiką.

Mikutis vos begaudamas kvapą, dantis sukandęs, tytomis lindo pro būrį. Veidelis jo labiau ir labiau rauda, lūputės virpėjo, akulės blizgėjo, o širdelė taip smarkiai plakė, rodos, iš krūtinės išstrūkti norėjo.

- Ar jūs liausitės kada? - drebančiu balsu sušnabzdėjo Mikutis ir lėčiau ėmė eiti. - Ką aš jums padariau?

- Mat ko įsimanė!.. dar jis nums ką padarys!.. Mes tau parodysim!.. kuprius... kromi ninkas.. - šaukė vaikai.

Mikutis visas drebėjo, jautėsi toks nuskaustas, panfekin

Balė Voveraitė.

Beržo košė.

- Kas ta beržo košė?
Danas mamą klausia.
- Tik tada žinosi,
Pats kai paragausi.

Būtinai, mamyte,
Duok nors vieną šaukštą
Ima jis prašyti -
Geidžia nuoširdžiausiai.

Beržo košės veltui
Niekas nedalina -
Tiktai nusikalte
Skonį jos pažino...

Ak, ta košė pliauška
Ir vaikus gaudina.
Tiktai - ne su šaukštu:
Rykštė tai beržinė.

- Jeigu būsi piktas,
Sako jam močiutė,
Tai ir tau pritiktų
Retkarčiais rykštutė.

- Ai, tai neragausiu,
Mūsų Danas šaukia,
- Ne, nė vieno šaukšto
Košės tos nereikia.

- Šventą žodį duosiu -
Būti geras vaikas,
Ir tos beržo košės
Man ragauti nereikia.

tas, išjuoktas. Ilgai dar vaikai paskui jį sekė ir tyčiojos Mikutis tuo tarpu šmakšt pasuko į kitą gatvelę, o išdykėlių būrys nuklegėjo pro šalį. Mikutis sustojo ir giliai atsiduso nusiminęs. «Už ką? Už ką maneš nekenčia? Kam juokias tyčiojas manim?» galvojo vargšas: «Kam gi mane skaudžia, jei aš niekam pikta nedarau?»

Štai iš kitapus namų kertės

skubiai išėjo jauna moteriškė Jos veidas spindėte spindėjo sielvartu ir neapsakomu gerumu. Pamačiusi Mikutį iš tolo ji nusišypsojo ir dar labiau sutankino eiti. Mikutis nė just nesijuto, kaip atsidūrė jos glėbyje. Ji bučiavo Mikutį glamonėjo, glaudė jį save ir diežiai meiliai žiūrėjo jam į akis.

- Tu mano mažutėli, mano balandėli, mano brangus

Kaip kiekviena lietuvaitė,
Kaip gera darbšti mergaitė,
Barborytė mėgsta gėles,
Tulpes, Rūtas, Radastėles.
Džiaugias jos gera širdelė
Matant žydinčią gėlelę.

MARGUČIŲ POPIETIS

Šiomet, kaip ir pernai Velykų pirmą dieną margučiais nešini rinkomės į lietuviškos mokyklos margučiu popietį.

Sugiedoję «Linksmą dieną», pradėjom risti margučius, kas siauru takeliu, neišeidamas iš nustatytų ribų pirmas atrodavo į tikslą tas buvo laimėtojas. Ir kas nenori būti laimėtoju, visi bandėm savo laimę. Nelengva buvo nešti margutį įsikastam šaukšte ir aplenkti kartu bėgančius draugus. Giedojom, žaidėm, dainavom ir mušėm margučius.

Popiečiui baigiantis Latėjo Velykų bobutė su rykštėmis ir dovanomis. Laimėi rykščių negavo niekas o dovanu visi. Pirmiausia velykė įteikė premijas už gražiausius margučius.

Pagal komisijos įvertinimą pirmą premiją gavo I. Jurgelevičiūtė, antrąją - Silvija Bogulauskaitė, trečiąją Ričardas Tijūnelis.

Premiją už tvirčiausią ai-mėjo Vorašilaitė.

Neužmiršo bobutė ir mokytojų ir jiems visiems atnešė po simbolišką margutį.

Smagiai prabėgus porai valandų, vaikai skyrstės su pasiryžimu kitais metais nusi-simarginti dar gražesniu margučiu. Nijolė

ASILAS IR LAKŠTINGALA.

Kartą asilui teko su lakštingala susitikti. Susitikęs sako: - klausyk, drauge! Tu esanti didi giesmininkė! Ir aš, tikrai sakant, norėčiau dabar išgirsti, kaip tu giedi, ir išgirdęs jau pats apie tavo giedojimą spręsti.

Ir lakštingala nieko nelauk-dama tuoj ėmė giedoti. Sučimbo, sugydo - visais devyniais savo balsais, čiulbavo, rykavo lakštavo, suokė, čia pakelia balsą, čia vėl nuleidžia, čia lyg ka tolumoje vos begirdi-ma suokia, čia vėl tankiai gieri skardena. Skambėjo už jos balsas per giria, per krūmus. To jos giedojimo visa, kas gyva, tik klausė, tik klausė, ta savo giesmių giesme visa kam ji turejo, rodė, jti kti. Nutilo vėjeliai, nustojo čiulbėję paukšteliai, prigulė ir gyvulių bandos - ir tie metė žolę ėdę ir klausė ausis ištempę. Piemenėlis ta giesme gėrėdamasis net kvėpuoti, rodėsi, bijojo: tik retkarčiais klausydamas giesmės į piemenaitę šypteliai.

Giesmė baigta. Asilas atstatė kaktą, padelbė akis. Atsi-sukęs į lakštingalą sprendžia:

- Nei šio nei to, gerai, - sako: - ką čia besakysi, ta vęs nenuobodu klausyti... Tik gaila, kad su mūsų gaidžiu tu, rodos, nepasizįsti: iš jo pasimokiusi visai gera būtų giesmininkė.

Išgirdusi tokį asilo žodžio tarimą lakštingala tik purptelėjo - ir toli toli nuo jo nuskrido, už devynių upių atsidūrė. Dabar retai ją begirdi asilas.

sūneli!» Taip norėjau tave anksčiau pasitikti, bet vis tie darbai - tai čia bast, tai čia bast užtrukau.

- Mamyte, aš šiandien gerai mokiaus... Mokytoja vėl pagyrė. Mamyt, kaip man gerai prie tavęs!

Ir visos tik patirtosios nuoskaudos iš jo širdies ėjo laukan ir nyko. Linksmas, ro-mu ir labai gera buvo Mikučiu nuo meilių žodžių ir paguodos. Prisiglaudęs prie mamytės jis miršo ir dovanų jo žmonėms jų neteisybes ir pats geresnis liko.

ETA CAFÉZINHO BOM!

CAFÉ Caboclo

COMPANHIA UNIAO DOS REFINADORES

O TAI SKANI KAVA

Industria e Comercio de Calçados

Motelton's Ltda.

SPECIALYBĖ BATŲ: vyrams, moterims, panelėms, futbolistams, vaikams...

Rua Javaés, 626 — São Paulo

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 2773 — 4 AND. — SALA 2
TEL. 34-7482 — SÃO PAULO

Foto-Studio "BERNARDO"

IKURTA 1890 METAIS

Išpildo meniškai įvairius foto darbus. Specialybė padidintiems tamsiuose tonuose ir sepią, spalvinimai aliejiniais dažais ir paste. **ARTHUR SCHMIDT**

Priimami pakvietimai į namus — Senų portretų reprodukcijos
RUA SÃO CAETANO, 447 — TEL. 4-5576 — SÃO PAULO

Nori būti žemės savininku?

Mato Grosso estadas tai duoda geriausios progos. Čia lengvai gali įsigyti daržus arba ūkius. Įsigyk šiandien, nes rytoj žemės vertė jau bus daug didesnė. Prašymus žemei įsigyti reikia rašyti estado valdžiai. Šitai Tamsta! siūlo

Imobiliaria Alto do Guaporé Ltda.

Cuiabá, Mato Grosso - Centralinė raštinė: Cx. Postal 98
Painformuojame ir per laiškus.

ALBERTAS PAVILAVIČIUS

teisinis patarėjas prie advokato
RUY DE MELO PEREIRA

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitės, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.
Raštinė: Rua Senador Feijó, 176 5-and. sala 520
Rezidencija: Rua Itaqueri, 431 São Paulo

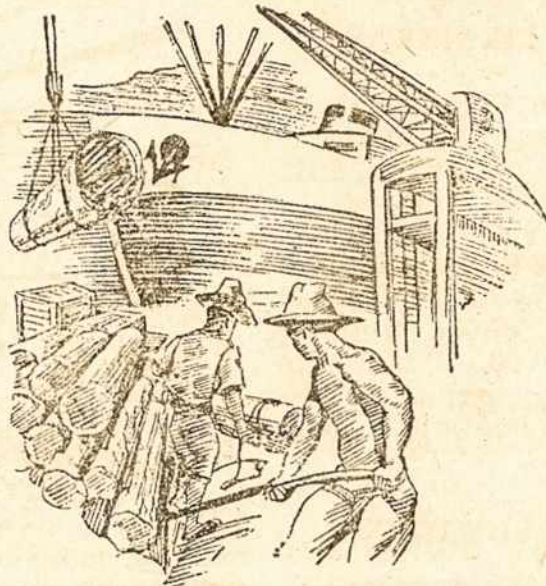
Pirkimas pirkimui nelygus.

Reikia žinoti kur pirkti.

Jeigu reikia statybai medžiagos, indų ir kitų reikmenų prieinamomis kainomis, tai kreipkis į sandėli.

LAPIENIS & JAKUTIS LTDA.

Av. Sapopemba 18-A — Vila Celeste

Madeiras do Brasil

PRANAS & CIA. LTDA.

Importação — Exportação

Raštinė: Rua do México, 90 - 9.º - sala 904

Rio de Janeiro - Fone: 32 9294

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tikrai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

AVENIDA DR. GIACAGLINI, 34-C — VILA ALPINA

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMÃOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Cervejaria Columbia S. A.

Šalčio ir karščio metu sveikiausia yra gerti alus MOSSORO, uodas be kanus.

Arba alus COLUMBIA: Pilsen extra, Strassburg, buteliais ir pusbuteliais. Mėgstantiems: Guaraná, Gazoza Columbia ir Agua Tonica.

Centralinė Raštinė ir sandėlys:
Compinas: Rua Andrade Neves, 103
Fone: 3-935 e 3-936

Skyriai: S. Paulo — Al. Dino Bueno, 702 — Fone: 51-4485
Santos - Rua General Camara, 292 Fone: 25 636

PAŠVENTINTAS KLEBONIJOS KERTINIS AKMUO

Balandžio 8 d. 15 val. Vila Zelinoje dalyvaujant gausiam būriui lietuvių ir brazilų buvo pašventintas Klebonijos kartinis akmuo. Šventinimo apeigas atliko svečias tėv. J. Bružikas S.J. Kertinio akmens aktą pasirašė Lietuvos Konsulas p. Polišaitis, kun. klebonas Ragažinskas, kun. J. Šeškevičius, seselių Prančiškėčių Viršininkė ses. M. Julija, S. P. L. Bendruomenės vardu p. M. Remenčienė, Šv. Juozapo Bendruomenės-P. Šimonis, Šv. Juozapo Vyrų Brolijos Pirmininkas J. Baužys, L. K. Draugijos pirmininkė I. Kutkienė, L. K. B. Choro pirm. - A. Bogušauskas, M. A. pirm. Kleizienė, Mokytojų Tarybos atstovas J. Valeikienė, Jaunimo Bičiulių vardu H. Mošins kienė, Moksleivių Ateitininkų pirmininkas V. Navickas, Liet. Mokyklos Tėvų Komiteto atstovas p. Satkūnas, Ateitininkų Tėvų Komiteto atstovas - V. Bratkauskienė, Filias de Maria pirmininkė B. Budiejus, Kongregacijų vardu J. Vaikšnoras, Šv. Mykolo Gimnazijos - A. Naratonis, Šv. Juozapo Mokyklos Sesuo M. Dolores, Apostolado da Oração - H. S. Teixeira, Gremio São Miguel V. Tumas

Kertinio Akmens kūmais buvo: p. konsulas Al. Polišaitis, P. Narbutis, Juozas Baužys, Petras Šimonis, Sabbato Ragneri, Vytautas Tijūnėlis, Jonas Bratkauskas, Juozas Matelionis, Stasys Remenčius, Motiejus Tamaliūnas, Norbertas Stasiulionis, Alfonsas Pupelis, Juozas Lukoševičius, Balys Rimkus, Dias Teixeira, V. Naratonis, V. Kutka, Jonas Cegliauskas, V. Rutkauskienė, Po to kalbėjo lietuviškai p. P. Šimonis, braziliskai p. Aldona Nadolskytė.

Po pašventinimo iškilmų salėje buvo programa. Šven-

tės Proga statybos fondas gaavo aukų ir pajamų. Piniginė apyskaita bus paskelbta kitam "M. L." numeryje.

Dabar galutinai tvarkoma statybos sklypas, netrukus pradės augti naujos klebonijos sienos.

Kun. J. Šeškevičius prašo visus pakvietimų platintojus galimai greičiau atsiskaityti.

CHORO PIKNINKAS

Šio mėnesio 15 d. 6 val. ryto išvykstame į Jurubatubą. Vykstantiems pikninkan mišios bus atlaikytos 5:30 val.

Kviečiame visus choro rėmėjus ir visus lietuvius šiame pikninke dalyvauti. Važiuojant kartu su choru kelionė atsies Cr.\$ 40,00. Užsirašyti ligi 14 d. šio mėnesio pas choristus, klebonijoje, Vyto bare.

GRAŽIAI SUVAIDINO

Balandžio mėn. 7 d. Liet. S-ga Brazilijoje suruošė savo patalpose, Mokoje, vakara, kurio programa išpildė Parque das Nações lietuviai. Programa buvo Vaiciūno trijų veiksmų komedija «Tuščios pastangos» Bendrai imant suvainiko gerai žinoma, kaip visur, taip ir čia, vieni artistai buvo labai stiprūs, kiti kiek silpniau vaidino. Bendras išpūdis labai geras ir visi atvykusieji vakaran veikalu buvo labai patenkinti, nes pats veikalo turinys visiems buvo suprantamas, paimtas iš gyvenimo, be jokių gilių filozofijų. Vaidino šie asmenys: O. Stočkienė - Daubienė, K. Skorupskis - Dauba, A. Stočkus - Dr. Dauba, N. Bartkevičiūtė - Barbora, A.S. - Jackūnas, D. Bartkevičiūtė - Birutė, A. Nagys - Giedrius, J. Bartkevičienė - Gintautienė, G. Petraitytė - Van da, St. Jurevičius - režisiorius Ed. Bartkevičius-sufleris, Dail. Stančikaitė - Abraitienė-grimorius, J. Kebelkštis-scenarijus.

Tik 130 \$ cruzeirai metams DARBININKAS,

DU KARTU SAVAITĖJE IŠEINAS S. AMERIKOJE LAIKRAŠTIS, aiškiai kalba religijos, tarptautinės politikos, literatūros, mokslo, meno, lietuviškos kultūros bei visuomeninės veiklos klausimais. Skaitytojas jame randa «Kūrybos priedą», jaunimo, moterų, sporto, filmų, šachmatų skyrius. Visa medžiaga pateikiama lengvu stiliumi ir sklandžia, taisyklinga lietuvių kalba.

DARBININKAS eina 41 metus, ugdydamas mūsų išeivijoje krikščioniška pasaulėžvalgą ir meilę lietuvių tautai. METINĖ PRENUMERATA UŽSIENYJE \$6.50 o São Pauloje ir Rio de Janeiro tik už Cr.\$130,00.

Galima užsisakyti Vila Zelinoje pas: kun. kleboną P. Ragažinską

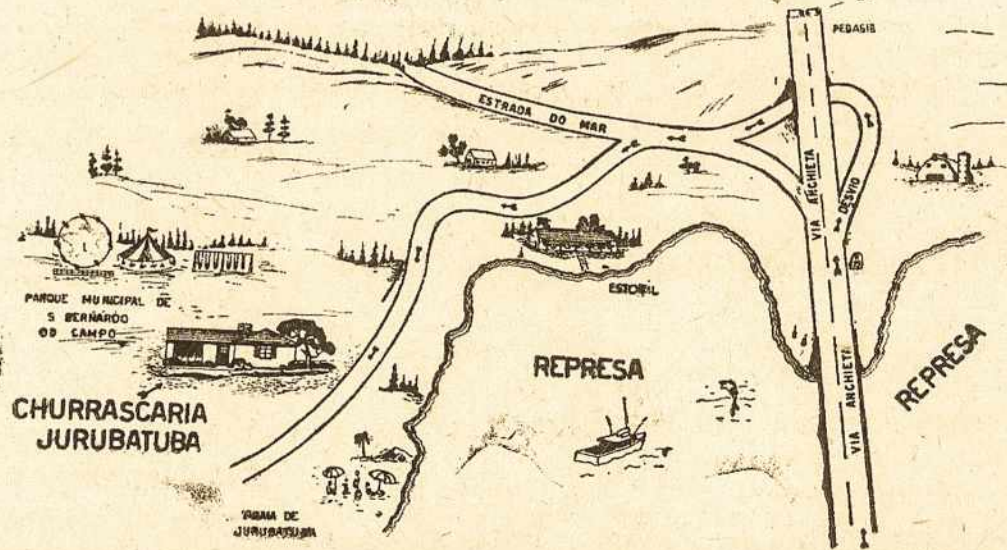
Petrą Šimonį ir Agr. M. ir A. Vinkšnaičius
Mieste: kun. Dom Estanislau Auseka (S Bento)
Dr. El. Draugelį, Inž. M. Ivanauską
Rio de Janeiro: Kapelioną kun. F. Jakubauską ir Rašyt. P. Babicką.

Restoranas Jurubatuba

Savininkas VLADAS JASIULIONIS

Puikiai pagaminti valgiai, didelis pasirinkimas užkandžių ir visokių, vietinių ir užsieninių gėrimų. Patogus kampelis praleisti šventes ir savaitgalius.

Bar Jurubatuba galima pasiekti iš S. Paulo važiuojant via Anchieta, ligi pirmojo, po kairės pusės ežerėlio, kur yra restorante Estoril, pervaziavus tiltą sukti po kairės, kaip matyti iš čia pridodamo plano. Patogi vieta ir pikninkams.

Casa Sprindys & Cia.

PRAÇA SÃO JOSÉ, 1 — V. ZELINA — S. PAULO

VISUOMET RASI SAVO ŠEIMOS ŽIDINIUI NAUJANYBIŲ

Geležies reikmenų, dažų, lėkščių, aluminių indų, įvairių daiktų dovanoms, įvairiausios rūšies pečių-fogonų, siuvamų mašinų, radio, plokštelių ir t. t.

Visa tai galima gauti UŽ PINIGUS ARBA ISSIMOKEJIMUI.

Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos.

Po va...
Nações...
tinių šo...
Bartke...
D. Bart...
D. Jurevičiūtė, A. Kučys, I. Skorupskaitė, A. Navikas, G. Petraitytė, A. Valenčius, D. Gruodytė, A. Nagys. Bendrai vakaras praėjo geroje nuotakoje.

Nuo šio mėnesio 22 dienos, Bendruomenės choras pradeda per radiją Nove de Julho lietuviškos muzikos programą, kurią girdėsite kas sekmadienį 8,30 val. iš ryto.

Programos komisija sudaryta iš Bendruomenės choro rėmėjų ir choristų. Radijas Nove de Julho nuo šios dienos jau pradeda propagandą ragindamas klausytojus įsijungti radio priimtuvus kas sekma dienį 8,30 val. propaganda bus daroma ryte ir vakare apie 10 val.

Ši sekmadienį šaukiamas Liet. Kat. Moterų Draugijos narių susirinkimas 4,30 val., Vila Zelinoje mokyklos patalpose.

Ši sekmadienį Agua Raza lietuviams bus pamaldos 8 val. vietinėje parapijos bažnyčioje. Pamaldas laikys kun. P. Ragažinskas.

Balandžio mėn. 20 d. grįžta iš Amerikos seselė M. Marcelina ir seselė M. Evangelista

Tatarūnų šeima praneša ir kviečia į gegėkvijas mišias už savo šeimos mirusius balandžio 21 d. V Zelinoje, 8 val.

(pabaiga iš 4 pusl.)
su Sąjungos gyvenime. Tad už šį visuomenės prielankumą nuoširdžiai ir dėkoju

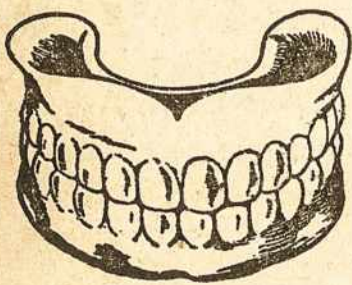
Kad patenkinti taip gausiai atsilankusius svečius. Sąjungos Valdybos nariai turėjo begaliniai įsitempti, kad šis vakaras praėtų su dideliu pasisekimu. Tad visiems, prisidėjusiems darbu, materialiai ir moraliai parama, dėkoju, o ypatingai pp. Matelionienė, Kūbiliūnienė, Dūtkienė, Žarkauskienei, Bumblienei, D. Saukaitei, Matelionytėms, Žilinskiui, V. Šalteniui, Žarkauskui, Kūbiliūnui, Vancevičiui, Bumblui, K. ir S. Ruzgams, J. Matelioniui, S. Rimkui, Niževičiui, Tamoliūnui, K. Ališauskui ir parkiečiui K. Skarupskui už S-gos scenos sutvarkymą ir kitiems.

Didžiai būčiau neteisingas jei šia proga neišreikščiau mano tikrai nuoširdžios padėkos LSB Valdybos nariams J. Lukoševičiui, A. Dutkui, J. Matelioniui, St. Jurevičiui, D. Ruzgaiti ir J. Širvydiui, kurie atliko savo pareigas tikrai nesigailėdami savo jėgų šiam vakarui, paremdami jį kaip moraliai, taip materialiai. Be to, dar dėkoju S-gos nariams uoliai platinusiems pakvietimus.

Didelė šio vakaro pasisekimo dalis priklauso taip pat ir Parque das Nações - Sto. Andre lietuvių vaidintojų ansambliui, kuris taip gražiai suvaidino P. Vaiciūno veikalą «Tuščios Pastangos», o taip pat ir šokėjų trupei, vadovaujant p. J. Bartkevičienei ir p. Pukonytei grojant pašoko tris tautiškus šokius, už tą visą publiką nesigailėjo jiems gausingų plojimų, tuo reikšdami savo padėką nors ir jauniems artistams, bet daug žadantiems mūsų kolonijai, lietuviškam orkestui, p. Matelionio vedamam.

Dėkoju mūsų spaudai: «Žinioms», «M. Lietuvai» ir radio pusvalandžio Direkt. kun. Tėvui J. Bružikui S.J. LSB teliui p. Zieziui, negalėjusiam dalyvauti, bet parėmusiam S-gos vakarą. Visiems, LSB vardu tariu nuoširdų lietuvišką AČIU.

J. Čiuvinas
Liet. S-gos Br. Pirmininkas.

Dantu Klínika

Dr. JOAQUIM PACIFICO JUNIOR
Dontu chirurgas

Dentadurų ir judamų aparatų specialistas.

Priėmimo valandos kasdien: nuo 8 ligi 11 val.,
ir nuo 17 ligi 21 val.

Konsultorija yra Vila Zelinoje, Avenida Zelina, 752

ESCRITORIO «VILA ZELINA»

IRMĀOS BAUZIS

Registrado no C. R. C. sob o n.º 551

Praça São José, 8 Sal. 1 e 2 - V. Zelina - S. Paulo

Aberturas de firmas	Contratos de locação
Encerramentos de firmas	Cartas de Fiança
Transferencias de firmas	Requerimentos
Contrat. na Junta Comercial	Balanços
Dis. rat. na Junta Comercial	Alvarás diversos
Escritas Fiscais	Seguros de Fogo e
Escritas Comerciais	Seguros de accidentes

HORÁRIO das 8 às 19 horas.